

ЯНЧО ЧОЛАКОВ

РИКОШЕТ

chitanka.info

В понеделник по пладне Персей не се върна от лов. Не отвори обления от слънчева светлина вратник и не влезе в двора.

Не спря за малко в сянката на маслината, до влажния дувар, обрасъл с папрат и избуял наскоро зърнастец. Не чу пърхането на птичетата в градинския смърч и не отри късчетата полепнал хоросан в подгъва на хитона си. Не прекрачи прага на мазето, не остави изключения щит с отразяваща повърхност и разредения лазерен скалпел с поугаснала огнена ивица, с който преди два часа не бе отрязал главата на една горгона. Не го стори, защото не я бе издебнал в близост до стръмните морски скали на крайния Запад, огласяни от прибоя и писъка на чайки със здрави клюнове. Не отиде в приемната и не се разхвърля, нито пък изпи чаша тръпчиво самоско вино. Докато влизаше вътре, нещо дребно като невестулка не се шмугна покрай него и не изтопурка с безброй крачка нагоре по стълбището, досущ като тумба прегладнели пълхове. „Мишки — не възклика ядно Персей. — Няма да се учуя, ако скоро в тая къща се завъди и стадо диви слонове!“ Не че вече имаше никакво значение.

Той не се свърза по комуникатора си с Цефей и не му се оплака, че все по-трудно получава височайше разрешение за ловуване, защото популацията на вида Медуза в република Архаика не бе силно намаляла, а да бракониерства не рискуваше. Не отвори кожения сак с горгонейона — главата на Медузата — и не седна на кръглата маса, върху чиято покривка нямаше дори петно от зехтин. Не си поигра, като не вкамени калията в саксията й и не я загледа сетне тъпо и мрачно.

Заштото не бе взел фатално решение.

Не изпсува, не се качи по витите мраморни стъпала до втория етаж, където, в леглото от цяла ела, сред пухените завивки, не лежеше под къдрава драперия Атина, пак заспала, но поне без да проявява и сега вечните си претенции и командаджийски навици — нали не му беше началник? — и без да капризничи, па макар и само още за половин час до събуждането си. Не я заразглежда кисело и не го напълиха отново лоши намерения. И нищо не го подтикна към престъпление. Просто не си каза: „Ще те вкаменя, кучко, този път ще го направя!“ и не издигна високо десница, с пръсти, вкопчени в пълзгавите и студени змийски коси на горгоническата мутра, която не ѝ бе обещал за подарък, на нея, на Атина, и за която не му бе мрънкала толкова много и не бе настоявала да я има, за украса на вечно

недовършения си тоалет. Окото на горгоната не се приоткряхна, еластичният клепач не се повдигна меко и струята на оцъкления поглед не се устреми към постелята на неговата домашна богиня. И тя не се вкамени, не се превърна в монолитна статуя, в Атина Партенос. Щампованите ѹ завивки с изпъкнали рисунки не застинаха, диплите им не се втвърдиха... а злокобната отсечена глава на хищника Медуза, с остри зъби и оплезнен език над подпухналите устни не се бе облещила към ложето, държана от умопомрачения млад левент с тяло на герой, изваяно сякаш в стародавни времена. Не настана абсолютна тишина. Атина не бе мъртва. Главата на Медузата, бездушна като барелеф, не гледаше сега начумерено над брачния одър, към разкошното огледало отсреща, с пищен орнамент от ояли се амурчета с лъкчета — един лишен от смисъл любовен символ. Зад това вградено в стената огледало вечно не се шумолеше и вечно не им се струваше, че там има нещо действително съществуващо, коварно притаено, но неясно какво... И Персей в този миг не гледаше с ненавист към огледалото, не го смяташе за кич, не си спомняше колко пъти бе извивала и контила тя гладката си снага пред неговата лъскава повърхнина.

О-о, не я мразеше той, никак не я мразеше, никак, ама никак не я мразеше тая гнусна, долна кучка!

И Медуза не се взираше втренчено в огледалото по законите, управляващи навсякъде антисвета...

...света.

По законите, на които служеше вече трийсет години, детективът с Дървения господ бе разбуден в понеделник сутринта. Наричаше се Хайгер и не се намръщи, защото бе свикнал да става рано.

Беше сънувал извършването на някакво престъпление, но кошмарът със събуждането му се разсея като следутринна мъгла и главата му остана празна — колкото и да се напъваше, не можеше да се сети какво го бе споходило.

Една уста за осведомяване увисна във въздуха над него, усмихна се през ослепително белите си зъби и с млад женски глас му напомни каквото ѹ бе заръчано предната седмица, а именно, че в 10 часа хер Хайгер трябва да присъства на публичната екзекуция на Щьортебекер и другарите му, но преди това да бъде така добър да си изяде рохкото

яйце с филия пълнозърнест и каничка димящо черно. Хайгер посегна към купичката с фъстъци, взе един и се опита да го метне право в устата за осведомяване, но не я уцели и тя продължи да си виси в утрото и да нарежда. Така той узна, че двете очи за следене, които помощникът му Фриц бе изпратил по дирите на Готке Михел, бяха видели последния да се настанява вчера в някаква бяла двуетажна къща с поолющена фасада, намираща се в близост до морския бряг, на улица „Баптистка“ 13. Бяха го зърнали да излиза привечер на разходка из тесните улички на стария прибрежен квартал и да раздава по пътя си бакшиши на сменящите фасона му бръснар, обущар и костюмиер. Беше си заострил мустасите и бе оставил онези, на които това им е занятието и за това им се плаща, да му придадат блъсък и гланц. Тук устата замълча за кратко и после изведнъж се обади с гласа на Фриц:

— Най-сетне постигнахме някакъв резултат. Може би трябва да го сгашим направо в къщата, а?

— Той ще дойде на площад „Бастия“ — отвърна Хайгер.

— Ами ако...

— Ще дойде, главата си залагам! Прекалено отдавна съм по дирите му, за да сгреша.

— Аз само предлагам да...

— Предложението ти е гениално просто, но на нас ни е необходимо нещо достатъчно сложно — отряза го Хайгер.

Двама души бяха прикрепени пряко към Хайгер и бяха на негово разположение по всяко време — Фриц и Кьопке с очилцата, по прякор Кьопавия Кьопке. Двамината почти се вписваха в графата на наперения хубавеляк и учения поплювко.

От месец насам Хайгер проучваше, за кой ли път, доснетата на бандитите Годеке Михел и Клаус Щьортебекер, а сътрудниците му ровеха вече цяла седмица по негово и на висшестоящите разпореждане из картотеките, за да събират све-дения за гореспоменатите негодници. Отначало си водеха подробни записи, а с напредването на разследването бяха започнали само да конспектират. Разполагаха с преbroими на пръстите на едната ръка факти, както и с цял наръч безполезни хипотези. Готке Михел бе водил разбойниците преди към тях да се присъедини Щьортебекер, след което се бе оттеглил и бе минал, така да се каже, на заден план. Преди половин година изглежда двамата главатари се бяха посдърпали помежду си в Магдебург и Готке

се бе скатал някъде. Според многоаспектния психологически анализ на полицейските комисари Виймфилд и Волфрам, той очевидно изчаквал сгоден случай да се появи отново, за да възглави дружината и понастоящем този момент явно бил настъпил — със залавянето на Щьортебекер и мнозина от най-доверените му хора. Нямало съмнение, че укрит нейде, Готке потривал ръце, доволен, че е ударил часът на завръщането му.

Въпросът, който си задаваше обаче Хайгер, бе, възможно ли е Готке Михел да не е запазил дружеските си чувства към Клаус Щьортебекер, с когото го свързваше близо четвъртвековно сърдечно приятелство преди крамолата в Магдебург. Защото този Готке Михел бе изключително противоречива и повече от странна натура, неподдаваща се на класификации и формулировки. Приложена спрямо него, стандартната полицейска методика не раждаше плодове. Съществуваха данни, че в миналото, преди известното на властите начало на престъпната си кариера, той бил разпитван на два пъти и в крайна сметка не бил задържан, за което днес някои от шефовете на Хайгер горко и искрено се тюхкаха, скубеха намазаните си с брилянтин мустаки и дърпаха ушите на служителите си за сторения пропуск. Работата бе там, че Готке бе ставал неведнъж неволен свидетел на кончината на случайни люде, починали я от сърден удар, я от мозъчен удар, и бе давал показания във връзка със смъртните им актове. Бе присъствал на тези инфаркти и апоплексии, без да имаше даже и косвени доказателства, че е съпричастен към тях.

— Не може да арестуваш някого, загдето е видял как друг умира от сърдечна криза. Не и само за това — никак не е достатъчно! — кахъреше се старото полицейско куче Шрайе от участъка в Торн. — Пък и откъде да знаем, че именно тоя Готке Михел след време ще стане един от любимците на криминалните сводки?

За опитен детектив като Хайгер беше още по-чудно, че с подобни явления — смърт не от куршум, а ту от сърдечна атака, ту от инсулт — бяха съпроводени според медицинската експертиза и няколко от акциите на щьортебекеровите бандити. Например, буквально броени минути преди прословутия обир на централната ханзейска банка, директорът ѝ, бог знае защо, се бе споминал от инфаркт на миокарда, вместо да изчака да му извият врата, както си е редно, а при нападението на парахода „Пъстрата крава“ капитанът бе пукнал в

присъствието на Готке Михел от сърдечен разрыв и се бе срутил в ботушите му с болка в душата и напълнени гащи, без някой да го е докоснал с пръст — или поне така стояха нещата съгласно последвалата аутопсия. Още по-необясним и неправдоподобен изглеждаше екзотичният начин, по който Готке се бе „покрил“ при повечето полицейски хайки за задържането му, проведени на сушата. Очевидците — участници в операциите по залавянето му и хазайките на квартирите, в които бе отсядал под разни фалшиви имена, твърдяха в един глас и един през друг, че въпросният Готке губел човешкия си облик и се преобразявал в нещо дребно, гъвкаво и бързоподвижно като невестулка, което кукуригало, плюща злобарски със стреличката на островърхата си опашка и щапуркало като цяло стадо прегладнели пълхове — шмугвало се току под миндери, в килери или след вертикално пълзене в отвори на капандури, водещи извън тавана, и изчезвало яко дим. На питането как точно е изглеждал Готке подир метаморфозата си, в последния етап на своето превращение, скептично настроените следователи чули от най-словоохоливата хазайка следното определение:

- Беше рошав и пъпчив като гаргойла^[1] на комшиите!
- Стига де! — възмутили се следователите.

При което хазайката се привела към тях и след като се поогледала подозително наоколо, им рекла шепнешком, с треперлив гласец:

— И да знаете, носеше императорска диадема на главата си!
Казвам ви го, макар да ми е ясно, че изобщо няма да ми повярвате!

— Е, това вече със сигурност ще си остане само между нас! — успокоили я длъжностните лица, прибрали си химическите моливчета и си затворили тефтерите.

Всичките тези небивалици бяха изградили митологичен ореол както около Готке Михел, така и около цялата групировка, начело на която доскоро бе стоял твърде популярният сред градските низини Клаус Щьортебекер. Запазеният материал от полицейското дознание на участъка в Торн съдържаше само една неестествена, но не и свръхестествена подробност, свързана с Готке Михел — изпиленият нокът на кутрето на лявата му ръка, което би могло да е модна причуда или знак за принадлежност към сектата на акронитите. Те обаче

изпиливаха и зъби, и нокти наред, тъй че това последно допускане бе доста съмнително...

И така, Хайгер изгълта надве-натри закуската си, без да се задави, дордете две ръце за помощ изчетквала костюма му и сетне го улесниха в преобличането. Дясната ръка, по-пухкава и с фини пръсти, изтупа прашинките пърхот от лявото му рамо с подплънка (защото бе по-ниско от другото), а лявата, по-груба и мускулеста, го потупа на изпроводяк по гърба. Преди това обаче и двете заедно му стегнаха папийонката, макар и не дотолкова, че да го удушат. На тръгване Хайгер наложи мастиленозеленото си бомбе и взе в десницата си Дървения господ — беше тежък, от желязно дърво, възлесто на места, с ухание на пресни стърготини и прочее. В интерес на истината никога не бе виждал желязно дърво, но майсторът дърводелец го бе уверен, че се наричало пароция персика на латински и било с опадливи листа, прави дълги клони и електрикова окраска. Дървения господ служеше прекрасно на Хайгер, както да се подпира, така и да наказва, когато имаше някой за наказване, естествено. Тъкмо излизаше, заслушан в звънчето на входната врата, когато лявата ръка за помощ го настигна, стиснала кънтящата телефонна слушалка.

Беше Мира, жена му, която страдаше от покупкомания. Тя имаше три поръчки, свързани с трошене на времето из близки магазини и Хайгер се закле да ги изпълни — първо първата, после втората и накрая третата, особено третата, която бе най-важна. Мира не пропусна да му заръча да си вземе и чадър с лакирана бамбукова дръжка — бяха модни, а и бе забравил предния на една приятелска вечеринка с раздумка и запивка със сланинка и така и не се бе върнал обратно да си го вземе.

— Чадър ли? — говореше Хайгер на слушалката. — Какъв чадър? Без чадър съм! Не ми трябва чадър. На който му е нужен чадър, да си купува. Друг път ще си търся чадър, не сега. Стига с тоя чадър, чадър винаги мога да си взема. Чадъри има навсякъде. На-вся-къ-де!

Той въздъхна и подаде слушалката на усъдливата ръка за помощ, която се втурна да я върне на поставката ѝ. Хайгер не одобряваше избора си на половинка в живота, затова че все го врънкаше и се кекерчеше, но нали бракът е лотария, мож'ли удари голямата печалба от първия път, пък и какво да я прави, няма да я убие, я!

Щом стъпи с лъснатия си патък на уличния паваж, Хайгер взе да си припява — тананик, тананик — следната неангажираща песньовка от неизвестен автор:

*Попаднеш ли в мъглата,
видимостта е нула,
видимостта е нула,
като в корема на акула!*

Отвън народът вече поголовно се стичаше към лобното място на Щьортебекер и четата му. Хайгер се включи в пъплещото множество, което лениво го повлече къмто площад „Бастия“. Минаха покрай любимата му бирария „Куция щърк“ и той със завист надникна в керосиновия й полуздрач. Широкият тезгях бе затрупан от халби кехлибарено пиво с шапки от бяла пяна. Вратата с релефни изображения се разтвори и от задимения ретровъздух изплуваха умърлущени Фриц и Кьопке, които се присламчиха към него. Фриц бе пристигнал преди час на дървения си автомобил с ромбоидни гуми, а Кьопке бе ходил в съседния град да прави преглед на тамошната архива и се бе върнал рано заранта с нощния бутален влак — една от онези мудни композиции, които спират по жп-прелезите през пет минути, за да се кланят на всеки по-бърз локомотив и така винаги пристигат последни.

Фриц цъкаше угрожено с език.

— Да не си спукал гума? — попита го Хайгер, щом забеляза посърналата му физиономия.

— Човече, не можеш да спукаш дървена гума — погледна го с укор Фриц. — Дърводите обаче са друго нещо. Дърводите онождат мамата на новата кола, така да знаеш!

— Ясно. Пак са ти я таковали... пак са ти нагризали джантите. Ами ти, Кьопав?

— Ще вали, а аз май си забравих чадъра. И на предишната екзекуция валя.

Хайгер погледна нагоре. Многоногият вятър бе помъкнал космати облаци по небето и ги влачеше право в посоката на шествието.

— Ще се размине — каза колебливо Хайгер.

— Ще вали! — обзаложи се Кьопке.

— Хайде без облози — предложи Хайгер. — Ще минем някакси и без чадър!

Докато разговаряха, групичката им бе погълната от вълната на сеирджиите, която с гълчава ги изтика до скования неотдавна дъсчен подиум. В нишата на импровизираната ложа зад него съвсем скоро се намърдаха представителите на градската управа, местното юнкерство и гости от Бундесрата.

Тримата наши герои застанаха в очакване до една облечена в траурночерно бабичка, а Хайгер дори опря гръб о близкия ветроупорен фенер с конична гугла, който пръскаше жълта светлина посред бял ден за сметка на данъкоплатците.

— Най-малко се боят от смъртта онези, чийто живот има най-висока цена — изръси изведнъж Кьопке.

— ?! — заинтересува се съекипникът му Фриц.

— Мисъл на Имануел Кант, един философ, който е родом от моя град, Кьонигсберг.

— А-а — съгласи се Фриц. — Е, моят живот явно е с ниска цена.

Сетне Кьопке се зае да изрежда какво още постулират за смъртта горнопруските мъдреци Хердер, Хегел и Енгелс, особено реакционният Енгелс. Това му пристрастие понякога плашеше. Фриц обаче само кимаше, както постъпваше винаги в такива случаи, когато колегата му се увличаше да демонстрира зазубрени наизуст чужди брътвежи. Накрая му писна и го прекъсна:

— Знаеш ли какво пищело върху надгробния кръст на една парижанка? Не? Ха-ха-ха!

Тук почива моята съпруга.

Ах, какъв покой за нея

и за мене — също.

— Познавах един американец — намеси се Хайгер, — който бе сложил върху гроба на своята благоверна следната епитафия:

Тук лежи

Естер Райт,

която Бог извика при себе си.

Нейният неутешим съпруг

Томас Райт,

най-добрият каменоделец в Америка,

собственоръчно изработи този надпис
и е готов да стори за вас същото
срещу 250 долара.

Фриц и Кьопке се разкикотиха неудържимо, за учудване на всички онези, които напираха в изблик на нездраво любопитство към черната сцена на Оная с косата.

Ето че довтаса и градоначалникът Ходоровски, настани се между двама федерални съветници. Фамилията му бе малко особена, ни горно, ни долнопрусашка, поради инострannото му потекло. Това X в началото ѝ бе придвижение, което не всякога се изговаряше и чуваше. Често, когато събеседниците му искаха да спестят време, си му викаха направо Одоровски. Още до пристигането му кордон от кавалеристи вече беше опасал ешафода и бе отцепил района с цел да препятства справедливия гняв, който предстоеше да изблигне от канелката на масовото недоволство. Освен това осъдените бяха пазени пълно и от отряд храбри войничета на честта, повикани тук между вчерашната и утрешната мундшровка на плаца.

Първо се проведе триумфална церемония по награждаването на капитан Херман Нийнкеркен, който бе пленил Щьортебекер и приближените му. Той бе назован „ликвидатор на престъпността“ и получи нов медал, който бе закачен на тъмночервения му параден мундир с ослепително бели акселбанти. Или май не бе медал, а кръст с вързана на фльонга лентичка. Бяха му приготвили и почетен венец по старинен обичай, така че той се възправи отпред като същински народен трибун, макар това да предизвика не само овации, но и освирквания.

Хайгер бе сключил рунтавите си вежди.

— Какво има? — попита го Фриц.

— Не виждаш ли, Херман обира лаврите.

— Защо не се обявиш на всеослушание и ти, в ущърб на самия себе си? — подкачи го Кьопке.

На Хайгер му се прииска да го прасне по халото с Дървения господ, но се задоволи да го сръга в ребрата. Простолюдието комай нивгаш нямаше да узнае, че заслугата за арестуването на Щьортебекер и хората му в една пивница на Северния бряг принадлежеше всъщност на идеално сработеното трои Фриц — Кьопке — Хайгер. „Ще си налягате парцалите с оглед на вашата безопасност — както им бе

заявил лично Ходоровски. — Републиката не може да отдели в този момент средства, за да ви охранява. Стигат ни главоболията с атентатите срещу министър-председателя и обкръжението му. Пък и всяка хвалба сега би била в ущърб на вашите обязаности, защото би попречила на тяхното по-нататъшно изпълнение.“ На излизане от срещата с Ходоровски Фриц бе изръмжал: „Служим ние, ама на кого?“ Въпросът му, колкото патетичен, толкова и риторичен, бе останал без отговор. Поне си бяха получили премиите. „Покажи ми съдържанието на джобовете си и ще ти кажа кой си“ — бе въздъхнал Кьопке. „А сложния ми вътрешен живот не щеш ли да видиш?“ — бе се отзовал Фриц. „Защото — както обичаше да казва Хайгер, — безпаричието е система от невъзможности да направиш нещата, които искаш и които други могат да си позволят. На практика парите не са пари, а всичко онова, което би могъл да си вземеш с тях. Алчните хора разбират това по-добре от останалите.“ Така че, макар и да не бяха наясно кому служеха, то поне бяха наясно защо го вършеха. А както знаем, „защо“ е въпрос, по-сложен от всички други въпроси.

Междувременно засвириха фанфари. Дъртофелницата в черно кихна в ухото на Хайгер, след което извади омърсолен тестемел и се изsekна залпово в него, с хъс и трясък. За втори път през той ден той едва се въздържа да не пусне в ход Дървения господ. Вместо това си позволи само да я срита в глезена.

— Ay! — изквича бабулята. — Настъпа ме! И освен това ти и твоите приятели ми прочите да виждам.

— Мирувай! — сряза я Хайгер. — Ние работим тук. Трудим се, бабе.

— Трудите се, за да ни е зле — озъби се тя.

— Откъде-накъде?

— На целото ти пише — кофти ченге.

— Е, тук вече не позна — не се стърпя Фриц. — Той е печено ченге.

— Копои! — наежи се бабишкерът. — Въшливи джандари! Моят син... — Долетелият от пристанището вой на параходна сирена изтри по-съществената част от словоизлиянието й.

Докато траеше този диалог, изведоха предводителя Щьортебекер и другарите му от тайфата, виталните братя — общо двадесет и трима на брой. Разставиха ги в разтеглена неравномерно редица — изпокъсани,

опушени и намусени. Сякаш бяха излезли от някоя ученическа христоматия. Един кресъл с овиквателна тръба чете дълго-дълго присъдата, а словата му биваха сподиряни от дюдюкането на хилядоглавата тълпа. Тя реагираше тъй спонтанно, като че ли едва сега научаваше за изброяваните на висок глас престъпления — обира на ханзейската банка, потопяването на „Пъстрата крава“ от лақдийлърите — екстремистката фракция на шайката на Щьортебекер, подкрепяна скришом от предходното правителство, както и другите многобройни по-незначителни деяния на утлигерите. Името на техния прословут сподвижник Готке Михел, който бе успял да се укрие, сякаш бе пропаднал във земя, и от половин година насам следите му се губеха, не бе споменато нито веднъж. Щом присъдата бе навита на руло, на осъдените бе дадено право на последно желание. Първите четирима от тях се възползваха от предоставената им възможност, за да теглят по една майна на управляващите нашата татковина, република Горна Прусия, и изказванията им бяха оригинални от начало до край. Сетне палачът отряза до лактите ръцете на четиридесетимата и ги метна сръчно в кошчето.

— Ето ти още няколко чифта ръце за помощ! — обади се Хайгер.
— Сега ще ги занесат в гьотингенския институт за изследване.

Състрадателното циврене и подсмърчане на траурно черното бабе до него го подлудяваше.

— Шат! Шат! Шат! — работеше съвестно палачът. Той отсече четирите глави, размаха ги за пълен кеф на множеството, както Персей главата на горгоната Медуза, и ги даде на асистентите си, които ги забиха с чивии връз среза на пилоните в ъглите на ешафода, пред погледите на насядалите достопочтени градски авторитети, на напиращата от вси страни обединена паплач от лумпенпролетарии, но и на хрисимите бюрgeri, и най-сетне — пред очите на самия бургистър Ходоровски.

Тогава неочеквано напред се изстъпи в пълния си ръст Клаус Щьортебекер. Бяха му разрешили да остане с любимата си дреха — разчертаната на квадрати ватирана куртка, към която бяха нашити нокти на орли, остри шипове от риби-бодли и изкъртените кътници на враговете му, а петлиците й бяха от перки на риби-игли. С нея бе заприличал на харесвания от народонаселението юначага от допнапробните книжлета Франц Суперкафка. Погледът му шареше.

Изведнъж съгледа Хайгер и го позна. Сега и Хайгер го гледаше. Бяха се вторачили безумно един в друг. Щьортебекер изпсува тихо нещо, но какво, не се чу от олелията. Така или иначе, Хайгер се досещаше за вероятното съдържание на ругатнята му.

Влачейки веригата си и подрънквайки с нея, Щьортебекер се насочи към Ходоровски.

— Свалете му прангите! — заповяда градоначалникът и се изправи. Двамата се приближиха взаимно и взеха да глаголстват помежду си. Щьортебекер ръкомахаше и сочеше към окованите си съратници, а Ходоровски бърчеше чело и ту кимаше утвърдително, ту му възразяваше.

През цялото време Хайгер и подчинените му се вглеждаха осторожно в лицата на куфеещото гражданство, но не за да следят реакциите му — за това си имаше други органи с други задължения.

— Нийде не го съзирам — изпъшка Кьопке. Най-много нервничеше Хайгер, защото предположенията му се опровергаваха от живота. По всичко изглеждаше, че от Готке Михел на площад „Бастия“ нямаше и помен — и нямаше и да има. Напразно зачислените му по служба очи за следене пикираха насам-натам из въздуха и се пулеха страшно. Намиращата се на трийсетина сантиметра над рамото на Хайгер полицейска уста за осведомяване, която бе свързана с тях, се бе нацупила, загдето нямаше какво да му докладва. Мълчеше позорно и сигналният зумер в джеба на сакото му.

Сред публиката на кървавото представление се надигна канска врява. Току-що градоначалникът Ходоровски бе приел да изпълни посмъртната воля на Щьортебекер.

— Какво поиска той? — попита Хайгер, който едва сега почувства по разразилата се буря от емоции, че ставаше нещо изключително. — Не може да бъде! — заяви той, когато Кьопке му отговори. — Нима Ходоровски се е съгласил на това?

— Мислиш ли, че Щьортебекер е способен да... — погледна го въпросително Фриц.

— Дори и повече! — отвърна, без да се колебае Хайгер. — Дори и повече!

Край тях прелитаха репликите, които присъстващите на паметното събитие хорица си разменяха подобно на ято свадливи свраки.

— Бога ми, Щьортебекер е славен момък!

— А ти си глупак!

— Лика-прилика сме си с тебе! Ама и Ходоровски си го бива, честна дума! Да не смяташ, че наистина ще пусне на свобода тези от двадесет и тримата, покрай които успее да пробяга Щьортебекер?!

— Вече останаха деветнайсетима, ако не си забелязал...

— Това е безумие! Той преиграва! И двамата преиграват!

— В състояние е да го стори. Ходоровски е мъж, който държи да думата си.

— Разправяй ги на тъща ми! Тия хора са бандюги. Не бива да ги пускат!

— Мен ако питаш, са герои. Бандюги са такива като тебе и твоя зет, бременския градски фабрикант!

Щьортебекер застана на колене и бе гилотиниран от раз. Не се загърчи, не изпадна в агония. Безтелата му глава се търкулна, пепелявосива от прахта. Една възголяма пеперуда с виолетови надкрилки се помота разсеяно над нея и кацна върху ѝ. Карминена струйка цръкна от прерязания врат и образува вадичка, която боядиса наоколо.

Данданията на многоликото гъмжило внезапно стихна. Еснафът бе притаил дъх.

— Кръвта... нагарча — прошепна главата. — Очите ѝ потърсиха человека под ветроупорния фенер, който единствен съзнаваше за какво идеше реч. Откриха го и се впиха зловещо в него. Тези очи светеха сега под подлютените си клепачи като прозрачни самоцвети.

— Ще се видим пак — възклика възхитено Хайгер.

— Да — отвърна му главата. — В чакалнята на ада.

Фриц неволно потрепери.

— Божке, чу ли го? Това се отнасяше за тебе.

— За нас — поправи го Хайгер.

В сред тълпата отново възникна патърдия. Заобзалаха се и се стигна до гръмогласни препирни.

— Няма да успее!

— Човече, това там е Щьортебекер, а не пушена херинга!

— Не, не, къде ти, изобщо няма да се вдигне!

... Но той се вдигна. Скъсеното му телосложение се олюя несигурно, аха да падне, мускулите му се напрегнаха до краен предел,

като на древен олимпийски атлет преди старт в Елада. Торсът се изправи, прасецът се изду, бицепсите се покриха с изпъкнали жили — и безглавият Щьортебекер се стрелна стремително, па макар и слепешката, един жив труп в акция, който се затича с широки крачки, приведен напред, без да вижда никого и нищо пред себе си, но с цел. Той винаги бе преследвал някаква цел... Изближната суматоха постепенно се оттече в полугласен ропот, сякаш бръмчеше пчелин. Щьортебекер тичаше, и тичаше, и тичаше с върховно усилие... Крачка, и нова, и нова... Шумовият фон се изпълни с истерични викове на възторг и уплах едновременно. Фонтани гъста кръв бълваха от шията му при всяка негова стъпка. Премина покрай първия осъден в редицата, после подмина втория, третия, четвъртия... Не ги виждаше, но изглежда ги усещаше, сякаш дори и в това си положение съумяваше да разпознае пребледнелите им лица — Енгелбрехт Палавия, Плукераде Смахнатия, Малкия Бенеке, Куция Маргулис, Хайнц... Приятелите му Вигболд и Вихман бяха последни в отсрещния край на реда. Недостижимо далеч. Вече наблизаваше единадесетия, когато съзвезият се от изумлението си палач му подложи крак и го спъна. Тялото се просна тежко, гътна се като парцалена фигура в куклен спектакъл и повече не мръдна.

За миг между смаяните от живучеството му зрители се въз颤и пълно мълчание. Сякаш някой им бе закопчал устите, бе ги натъпкал с пясък от гладиаторските арени и бе запушил ушите им с тапа от пиратско буренце, кълколещо в полунощ. Стояха онемели, с провиснали горни крайници и несъобразяващи мозъци, дишаха тежко и несъмнено не осъзнаваха, че присъстват на раждането на една легенда, надхвърляща измеренията на този самодоволен свят, който всички те тихичко обитаваха — от век на век, година след година, ден подир ден.

Ходоровски отиде до мъртвия Щьортебекер и се надвеси над трупа му. Палачът приклекна до него.

— Ето какво очаква всеки, който дръзне... — подхвана градоначалникът, обърнат към градската беднота.

Палачът се хвана за сърцето и взе да бере душа.

— Какво му е? — запита Къопке.

За детектива с Дървения господ не бе нужно да проявява свръхсensitivност, за да вдene какво ставаше.

— Той е някъде тук! — обяви Хайгер. Бе стиснал дръжката на белгийския си Наган, който му бе спасявал досега живота при три предишни опасни случая. Нито един от тях обаче и с малко не приличаше на този.

Палачът се наклони настрани с разкривена гримаса и се капична в локва еритроцити. А погледът на Готке Михел вече виждаше сметката на Ходоровски. Градоначалникът тутакси предаде дух и се оцапа.

Жуженето на миряните отново се засили.

— Ето го! — оповести устата за осведомяване. — Обектът е идентифициран! Намира се на двайсетина метра от левия пилон, до охранения мъж с палто в цвят каки.

— Бързо! — нае се Фриц. — Устягата го локализира! Да съобщим на капитан Нийнкеркен.

— Едва ли ще ни е от голяма полза — поклати глава Хайгер. — Неговият мозък е...

Недалеч от тях Херман Нийнкеркен се запени като епилептик и хвърли петалата, впил пръсти в новополучения орден.

— ...колкото орехова ядка — довърши Хайгер. — Или по-скоро беше.

А Готке не спираше. Изтребваше ги, все едно отричаше правото им на съществуване. Като да бе някакво създание, което бе дошло тук, за да кресне „Не!“ на нещата, които трябва да си отидат — и да ги премахне. Само с едно мигване на голяя си бозав клепач.

— Сякаш ги коси с поглед! — смотолеви Кьопке и намести с пръст очилцата с рогови рамки и златно синджирче връз носа си.

— Какво каза? — попита сепнато Хайгер. — Я повтори!

— Казах, че сякаш ги... О, не! О-о, не, не!

Хайгер изведенъж си спомни инициалите от подписа на Готке, драснати в края на протокола от участъка в Торн: Г.М. Притвори очи. Годеке Михел? Или Горгона Медуза?

— Трябваше да се сетя! — заяви той. — В оная къща има прокопан тунел, през който ще се измъкне!

— Моля? — попита Фриц. Очевидно ставаше дума за къщата с поолющената фасада.

Помагачите на палача застенаха и гушнаха букета.

Малко по-встрани от тях командирът на храбрите мундшровани войничета изхърка и псовиса. Лицето му бе придобило оловен оттенък. Дали защото и той ритна камбаната, но над обхванатото от паника всенародно събище се понесе чугунения звън на камбана. Мнозина вече се разбягваха из съседните улици.

— Подозирам — обясняваше невъзмутимо на подчинените си Хайгер, — че Готке Михел е способен да унищожи цялата гвардия на републиката, стига да поискам. Но той бастисва избирателно, а не на поразия. За да затрие някого, трябва да изпитва конкретна неприязнь към него. Дали да не го изчакам да умори и общинския съветник Теодор, ей оня, шашардисания трътльо отлясно, дето измисли новия ловджийски данък?... Е, добре, няма да рискуваме ничий живот повече. Хайде, чевръсто, тук има работа за нас!

Той измъкна с мъка зумера, който се оплел в хастара на сакото му, и го доближи до устните си. В следващия миг устата за осведомяване изхвърча нависоко и гласът й проеча над публичното позорище, наречено площад „Бастия“:

— Хей, ти! На теб говоря, Годеке Михаелис! Да, ти, ситното смачкано човече с напомадените мустаци, находящо се на двайсетина метра от левия пилон на ешафода, до пълния господин с палтото в цвят каки! — Народът около указаната личност боязливо се разстъпи. — Тук е анонимен представител на полицията на нашата татковина, република Горна Прусия, когото в момента не виждаш и който ти казва: „Предай се! Арестуван си за...“

Брожение обхвана целокупното гражданство и то се разбяга на дузини. Притежателите на сладкарски цехове и рафинерии се омесиха с разорените аристократи и занаятчии, тъпчеха се, препъваха се или търчаха напосоки и надаваха вопли. Фриц се огледа. Траурно-черният бабишкер бе драснал отдавна нанякъде с нетипична за възрастта си пъргавина.

Неколцина войски се насочиха към Готке Михел, но телата им се нажежиха и засветиха, подобно на духнати от вятъра въглени.

— Замириса на опърлено — измърмори озадачено Кьопке.

Двама съзнателни граждани се хвърлиха да атакуват Готке в гръб, но той само ги погледна през рамо. Огненият му дъх изригна и ги изпепели.

Конните стражари се опитаха да преградят пътя му, но и те лумнаха като факли, а кокардите и катарамите им се стопиха. Величествените им фигури се защураха насам-натам като горящи кентаври на фона на спретнатите околоплощадни домове, някои от ездачите дори препуснаха лудешки през тълпите. Пламъците се пренасочиха... Черен дим и сажди изпълниха пространството.

Хайгер погледна нагоре. Мрачно надвисналият небесен таван не бързаше да завали, макар от доста време да оставяше впечатление, че се кани да направи именно това.

Диханието на Готке бе лъхнало всички като суховей. То не вонеше толкова на смесица от застояло и спарено, колкото на надигаща се зараза, на експлодираща като граната холера, в комбинация със серните изпарения на клокочеща в земните недра златисточервена лава.

Детективът с Дървения господ не изпускаше из очи Готке Михел, който съответно не бе никакъв Готке Михел, а някой, който издишваше искри от дванайсетъчева звезда. И неусетно в главата му изплува цитат от Дебелата книга:

„Зашо си като чужд в тая земя, като пътник, отбил се да пренощува?“^[2]

Неочеквано за мнозина, но не и за Хайгер, Готке се врътна и побягна. И в движение наистина се превърна в нещо дребно, но какво точно, едва ли някой би могъл да каже със сигурност. Шмугна се между лъскавите чизми на ошашавения дебеландрю с палтото в цвят каки, който моментално се накака, сетне се промуши между вехтия чатал на една случайно изпречила се монахиня, която припадна, профуча през стълпотворението от гъсто нагъчкани бидермайери^[3], някои от които се насраха, а други — напикаха или просто пръцнаха от ужас и, опръскан от изпражненията и „златния дъжд“, който бе предизвикал, както и съпътстван от смрадливите звуци на концерта, който се бе композирал в негова чест, той се добра дония десен край на площада и офейка по една от уличките, водещи към прибрежния квартал.

Минутка по-късно идеално сработеното трои на Хайгер се спря запъхтяно във въпросния долен край, който бе затулен от паркирана накриво зелена водоноска с 38-ъгълни колела. Къопке се обърна към собственика ѝ.

— Господин Водоносец, колата ни трябва — взе да го кандърдисва той. — Ние сме служители на закона.

— Не! — отсече категорично собственикът.

Фриц извади автоматичния си пищов, чието наименование се превеждаше от латински като „Готви се за война!“ и опря мушката на нарезната цев в широкия му лоб.

— Я си помисли! Още по-добре се напъни! Още можеш!

— Ми хубаво — кандиса онзи. — Срещу четвърт съюзен льовенталер.

— Става — сложи точка на пазарлька Хайгер. — Дръж си лъвския пай! — С дясната ръка изстреля от нокътя на палеца си сребърния четвърт талер високо, като да хвърляше за ези-тура, а с лявата отвори вратицата на кабината и се озова вътре, додето изображението на разкрачения коронясан лъв се превърташе във въздуха. Фриц и Кьопке избутаха навън нещастния шофьор, който бе разперил и десетте си пръста, за да улови тежката монета, и се настаниха на седалката до Хайгер.

Едва тогава завала. Сякаш прозорците на небето се отвориха под напора на неудържим вихър и облаците започнаха да замерят с огнени ками бягащите сеирджии. От сивочерната пелена рука мътен дъжд — обилен, напоителен и щедър към родените в неделя.

— Улица? — запита Хайгер и щракна с пръсти. — Как ѝ беше името?

— „Баптистка“ — отзова се Фриц.

— № 13 — додаде Кьопке. — 13 бе, без майтап. Голяма бяла къща. Карай наляво, после завий два пъти вдясно.

И водоноската потегли. Неясният ѝ и размит силует се плъзна в пороя подобно на голям гризач по нанадолнище. Сините капки шибаха усърдно по корпуса ѝ със силата на сачми. Видимостта стана нула, като в корема на акула. За късмет разстоянието бе късо. Бърже се изтърколиха до дома с поолющената фасада.

— Ох! — възклика накрая возилото и се закова току пред входа.

— Сигурен ли си, че се е върнал тук? — попита със съмнение Кьопке.

— Да — отвърна Хайгер. — И скоро ще разберем защо.

Портикът в неугледния старовремски зид бе полуоткрехнат.

— Казваше ми Мира, вземи си, Хайго, чадър, ама кой да слуша! — въздъхна детективът с Дървения господ и си вдигна яката. След което скочи от стъпенката на колата и се отправи с решителна крачка към обиталището на изненадите. Двамината му подчинени го последваха в благодатния дъжд.

Скоро се озоваха в двора.

— Гложди ме един въпрос — продума внезапно Фриц. — Той погуби толкова народ там... Защо не очисти и нас?

Хайгер се спря до някакъв смърч с пърхащи в него птичета.

Капките забарабаниха по бомбето му.

— Прекалено дълго е бил откъснат от шайката и едва ли знае за нашето участие в разтурянето й — отговори той. — Аз... — Хайгер се вцепени при произнасянето на това лично местоимение. Защото се досети — одеве бе направил фатална грешка и трябваше да си плати за нея. Фриц и Кьопке се спогледаха. И те се догаждаха — свръхкъсият диалог на Хайгер с главата едва ли бе убягнал от зоркия като бръснач поглед на Готке.

— Но за тебе нали узна? — обади се Кьопке. — Защо не ти поsegна веднага?

Хайгер гледаше мрачно.

— Аз съм десертът му — рече сухо той. — И сега му идвам на крака. Той бърза да си ходи, наистина, но не чак толкова, че да не ме изчака. — И добави: — Бас държа, че в тази къща има вход към пъкъла и че днес ние с вас ще почукаме на този вход.

Те пак се спогледаха съзаклятнически.

— Ние сме на ход, но се боя, че това, което вършим, не е по дедуктивната метода — изплю камъчето Фриц.

— Все още можете да се откажете — напомни им побледнелият Хайгер.

— Не — отвърна Кьопке. Извади отнякъде кърпа и забърса грижовно очилцата.

Фриц също поклати отрицателно глава.

Хайгер пусна нефелна усмивчица.

— Винаги съм твърдял, че частът на истината удря в малкия колектив. Там, където най-ясно се вижда кой с кого е и кой — срещу кого. И защо е така, макар „защо“ да е най-сложният въпрос.

Той бутна вратата на антрето и тя се оказа отключена. Застана на прага.

Фриц откачи от колана си служебния чифт ръце за убиване и понеже бяха с белезници, превъртя ключето и ги освободи. Въздъхна. Извади от прекалено широкия си кобур двоица огнестрелни железа и им ги връчи. Мазолестата десница си избра массивния Райхсреволвер, родно гърмило. Превъртя барабана и изпробва предпазителя във вид на флагче. Лявата ръка бе дамска и затова взе миниатюрното пищовче, пекинска разновидност на броунинг, но с външен ударник, което стреляше с куршумчета колкото бобени зърна. Показалецът й с дълъг нокът, чийто лак се бе избелил, легна плавно на спусъка.

— Дано не ни изпозастрелят по погрешка — измърмори Фриц.
— Веднъж...

— Шшшш! — ослуша се Хайгер. Горе май бе скръцнало нещо — счу му се фин, кафяв звук от стълки върху дюшеме.

Минаха покрай кръгла маса, на чиято покривка лъщеше мазно петно от зехтин. Имаше и саксия с каменно цвете. Хайгер не им отбираше много на китките, но май бе калия. Да, калия от малахит.

Изкачиха витите мраморни стъпала на пръсти.

Тихомълком.

Заедно.

— Может би ако имаме време за един изстрел... — каза Кьопке. Пръстите му вече тъпчеха постоянния квадратен магазин, намиращ се пред спусъчната скоба на неговия късоцевен маузер, с шахматно разполагащите се 20 патрона, които поемаше.

— Няма да има време за патаклама — каза Хайгер. Той пъхаше ускорено патрон подир патрон в нагана си, през страничната вратичка в дясната част на монолитния му корпус и наместваше поворотното шомполно устройство, което спомагаше да бъде изхвърлена изстреляната въздължка гилза на седемзарядния барабан.

— Ние сме професионалисти — каза Фриц, който натикваше специалните бутилкообразни куршуми в пълнителя на своя парабелум. Сетне издърпа в положение нагоре-назад двете „макари“ в горната половина на ствола му и го зареди.

— Ние сме само професионалисти — каза Хайгер и предвидливо спусна предпазителя.

Кажи-речи бяха приключили с подготовката за стрелба, когато достигнаха вестибюла на горния етаж. Вратата на най-обширната от стаите, която би могла да бъде спалня, бе широко отворена.

— Влезте — подканни ги един глас отвътре. Съскането му напомняше кликота на нечувано досега влечуго с неустановен произход.

Хайгер погледна към хората си и сякаш им намигна: „Аз какво ви казах?“

Тримата прекрачиха предпазливо през прага. Ръцете за убиване останаха отвън, свряха се зад вратата така, че сенките им да не се виждат.

Готке Михел стоеше до прозореца и гледаше разсеяно отвъд перваза. Сега на Хайгер той му се стори съвсем, съвсем непознат, излъчващ чуждост, като че ли не бе жив е не бе оттук, а беше някакво далечно тяло с ледено студена кръв.

— Кой си ти? — прошепна Хайгер. — Клоун? Шут на мъртъв крал? Или жител на Свещената земя, който прекарваvakанциите си в тази грешна страна?

— Просто добър самарянин.

— Я не ме будалкай! Преровихме из основи градските архиви. Там често се срещат разновидности на името Годеке Михел, дезертьор и наемник от няколко столетия насам — ту Готфрид Михал, ту Годке Михаелис. Или Готке Мехелс.

— Или пък Годеке Мехелс — допълни Михел.

— Точно така — съгласи се Хайгер. Или Михаел, примерно. Тази особа е упомената неведнъж в книжата на херцогствата Верден и Бремен от периода 1718/20 г., както и по-отдавна, в тези на Висмар от 1394 г. и на Хамбург от 1433 г., когато градските съветници Ланге, Мелтцинг и Люнебург решили да проникнат с флота от двадесет и един кораба в устието на река Емс, за да разрушат последното убежище на местните разбойници от Фризия. Същият Годеке Михел е разполагал с каперско писмо и е участвал в завладяването на Феемарн, оплячкосването на Берген и разбиването на нордическата армада от 1428 г. Подобно на Вечния жид, тоя господин скитосва от град на град, от един век в следващия, появява се и изчезва — самотник без род и семейство...

— Човек винаги има семейство — прекъсна го Михел. — Когато е сам, той е своето семейство.

— Да. Стига да е човек...

Докато разговаряха, Готке постепенно бе обърнал безликата си физиономия към тях и Хайгер забеляза нещо, което го порази.

От вътрешната страна на десния му зъркел, по огънатата очна повърхност в този момент свободно лазеше едра сатененосиня муха насумица. А зеницата никаква не се виждаше.

— Какво си ти бе, твойта кожа? — не се сдържа Хайгер.

Пристипи напред.

— Чий син си? Кой е баща ти? Коя е майка ти? И отде си се пръкнал? — не преставаше да пита разтревожено той.

Мухата в окото бавно се извъртя и надникна, сякаш искаше да види кой задава тези идиотски въпроси.

Отговорът последва почти без забавяне.

— Баща ми е петел, а майка ми е жаба — просъска като в скоропоговорка човекът отсреща. — Пернатият снесе яйцето, а скачащата го измъти. Не ме ли забележиши навреме... ставаш скъп спомен за всички онези, които някога са те обичали.

Не, той очевидно не се шегуваше.

— Тези, които ме обичат, уви, са твърде малко — отвърна му Хайгер. Беше се впечатлил от своеобразния маниер, в който се изразяваше Готке. Той приказваше на пресекулки и гълташе порция въздух след всяка произнесена дума. Трудно беше да се обясни как му се удава. Погледът под ресниците му бе лъскав като мътен диамант. Сякаш бе насызленото око на дракон. А мухата бе затворена в него като в янтар. Колкото и абсурдно да бе, но в поведението на Готке имаше някаква неразбираема суeta.

Хайгер се бе умълчал.

— Господи! — промълви накрая той. — Пот бе оросила челото му. — Трябва да седна! — Потърси опипом стол и се отпусна върху него с разтреперани крака. — Така си и знаех. Ти си чудовище!

— Василиск — поправи го мъжът.

— Мили Боже! — Хайгер по-скоро проклинаше, отколкото призоваваше небесата. — Виждал съм изображението му в една хералдическа книга — отровно създание с многокрако туловище на жаба, глава на петел и нещо като змийска опашка в додатък. На главата

си тварта имала гребен, който напомнял диадема. В старите хроники са я наричали „цар змейски“. Описана е от онзи именит древноримски естественик Плиний Стари, когото вулканът Везувий засипал заедно с останалите жители на Помпей при голямата си лятно изригване от... 79 г. сл.Р.Хр., ако не бъркам. Какво още пишеше той? Василискът убива с поглед! Е, това обяснява някои неща... Не-е, не си тъдявашен ти, не си!

Умът на Хайгер работеше трескаво. Някъде наблизо бе проходът, от който съществото бе изпълзяло за поредното си посещение и по който се канеше да си отиде.

Фриц и Кьопке не проронваха нито думичка в съсредоточено очакване какво ще е по-нататъшното поведение на шефа им, което пораждаше твърде тягостна атмосфера.

До стола на Хайгер бе разположено удобно чамово легло.

Отсреща му се извисяваше тъмен гардероб от массивна дървесина.

Зад гърба му — бе го мярнал при сядането си — се намираше вградено в стената великолепно огледало с пищен орнамент от ояли се амурчета с натегнати лъкчета. Беше ли съгледал отражението си в него или не?

Откакто се бе озовал на стола го човъркаше коварното усещане, че някой го наблюдава изотзад. Като че ли полиранията повърхност на огледалото бе препрада, зад която се бе напластила някаква друга, изтъкана от негации реалност.

До таблата на леглото се мъдреше подозрителен, макар и прашен долап. Може би долапът...

Налагаше се да провокира Готке или да налучка правилния отговор.

— Чувал съм, че крясъкът на петел те прогонва — изтърси неочеквано детективът с Дървения господ.

— Да, ако спиш и ме сънуваши... — Хайгер почувства, че го иронизират. Зениците му се свиха, а ноздрите се издуха леко. — Това са легенди, неверни слухове, разпространени от Плиний Стари — продължи доволно Готке. — Цяло щастие е, че Везувий го е засипал, когато се е замъкнал да любопитства какво става там. Но я виж мен! Аз не съм мит. С едно дъхване ще те превърна на купчина сгурия, в която помощниците ти има да се зверят с лупи до утре и пак няма да те

познай, повярвай ми! Достатъчно е само да мигна и ще почнеш да се разлагаш на секундата... докато не се усмърдиш като конституцията на републиката — той се изкиска на зловещата си хумореска. Смехът му беше дивашки. — Но не се заблуждавай, че намерението ми е да те уплаша. Страхът не означава нищо за мен.

Хайгер с беспокойство установи, че не се съмнява в правдивостта на твърденията му.

„Ще те вкаменя, кучко, този път ще го направя!“ Дали му се счу или някой наистина изрече това? Огледа се, но останалите не даваха признания да са чули каквото и да било.

— Ако искаш... — подхвана нерешително той. Осезаемото му предчувствие за нечие чуждо присъствие отвъд огледалото се засили неимоверно. Нечий поглед оттам вече изгаряше тила му. Обзе го настроение на тъмни петна. Той положи длан връз ръкохватката на 7,62-милиметровия си, който го бе спасявал трикратно до днес, въпреки че напомняше външно въщливия револвер на ревлив революционер.

— Не си го и помисляй! — посъветва го Готке. — Реакцията ти е по-бавна от моя поглед. Няма да ме изпревариш, даже да си Дивия Бил Хикок^[4].

Отвън дрънна стенния градски часовник. Само веднъж.

Готке Михел се намръщи. Василискът в него се втренчи в огледалото, че и зад него, сякаш съзря нещо в синкавите му дълбини.

И пеещият часовник в жилетката на Фриц се обади с къса атрактивна мелодия.

Беше един часът следобед, а тишината в стаята с огледалото вече я нямаше.

Къопке се задейства със скоростта на падаща мълния. Взведе чукчето в движение. Дулото на Маузера му дори не се прицели, той изгър...

Готке Михел бе по-бърз от мълния. Взорът му разкадрова затвореното пространство, прецени траекторията, улови машинално куршума, който вече се бе отправил към целта си и го стри, разсипа го с фъщене в среда вихрушка от оловен прах и го попиля из помещението.

Гардеробът се разхвърча, разпарчетосан от заформилия се вихър. Част от ламперията на стаята буквально избухна и се разлетя на съчки и клечоци. Хайгер, който бе изтървал от слизване Дървения господ, видя

как изтърколилият се в ъгъла скъп на сърцето му бастун от възможно най-корава дървесина се пръсна на трески.

Същевременно сразеният от същия този поглед Кьопке се строполи на шарения килим, а пистолетът му изтропа глухо до него. В роговите рамки остана здраво само лявото му очило, а златното синджирче се заметна на носа му.

Същевременно Хайгер се хвърли на пода, а Фриц инстинктивно го последва.

Същевременно фронтът на вълната от оцъкления поглед на мъртвата горгоническа глава се насочи ветрилообразно към озарения от светулката на досещането Готке Михел. Или към онова, което той беше в действителност.

Двете ръце за убиване бяха влетели съвсем неусетно. Дамската с минипищовчето почти се хълзна по пода с палец върху петлето, а мазолестата вече обираше мекия спусък на 1,3-килограмовия Райхсреволвер от тавана.

Пищовчето все пак успя да стреля, преди дамската ръка да бъде изпържена, а след секунда — и изпепелена от огнения дъх на Готке. Куршумът обаче рикошира, отплесна се встрани и отиде нанайде. Що се отнася до въоръжената мъжка десница, то тя биде засегната от светковично разложение още преди да се завърти и да тупне тежко в нозете на Готке, който сега се бе възправил във вид на реалистично каменно изваяние — навъсен мъник от гранит, с островърхи мустачки и сресан на алаброс перчем.

Екстракторът на пищовчето изчакта и замъкна. Гилзата звънна нежно и замря неподвижно до крака на стола.

Опитващият да се надигне Хайгер погледна към Фриц и видя, че рикошетът бе пробил рамото на помощника му в близост до ключицата.

— Май се отървахме... — изпъшка Фриц.

Двамата се изправиха със залитане, одимени и обарутени. Бях заприличали досущ на отрудени рурски въглекопачи.

Хайгер заизтуства бомбето си.

— Ще ми каже ли някой какво, по дяволите, стана? — Фриц подходи предпазливо към окаменелия от изненада и изненадан от окаменяването си Готке Михел.

Пипна го с благовенение.

Почука с кокалчето на присвития си показалец по гърдите му.

— Наистина е грозен като рошав гаргойл! — констатира непредубедено Фриц след малко. Кърваво ручейче се стичаше от рамото му и образуваше долу вадичка, в която той бе стъпил с тока на обувката си.

Хайгер гледаше към безжизнения Кьопке. Докосна с пръсти слепоочието си.

— За едно мигновение наивно си въобразих — ето тук, в съзнанието си — същото, което хрумна и на Кьопке. Че е възможно да изляза жив от тая каша, ако съумея някакси да го... Но не би. Оня само мигна и мигът свърши.

Фриц запуши раната си с пръст и се усмихна — нито тъжно, нито весело.

— Ако съзнанието определяше битието, ние щяхме да бъдем богове — каза той.

Мисълта принадлежеше на загиналия Кьопке, който бе възторжен почитател на класическата философия и я бе употребявал нееднократно за свои нужди.

Фриц още не бе доизрекъл цялата фраза и зад тях се разнесе някакво скърдане, като от сцепване на гладко стъкло.

— Виж! — извърна се Хайгер.

— Мам... — започна пребледнял Фриц, което би могло да бъде както плачливото „Мамо!“, така и сакраменталното „Мамка му!“

Върху великолепието на огледалото като изпълзяла на припек стоножка бе плъзнала косматата сянка на черна светкавица, чиито краища все повече се разклоняваха.

...и после синкавата огледална повърхност се пропука.

...не се пропука.

---

[1] Гаргойл — гротескно изкривена човешка или животинска архитектурна фигура, поставяна по ъглите на покривите и служеща за олук, с цел отдалечаване на отточните дъждовни води от сградата. ↑

[2] Йеремия, 14:8 ↑

[3] Бидермайери — посредствени буржоа, които водят уравновесен и щастлив живот без страх за бъдещето си. ↑

[4] Дивия Бил Хикок (1837–1878) — американски каубой и стрелец, бил е за кратко време помощник-шериф. Приписват му се над

тридесет и шест убийства. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.